

|| śrīmad vālmīki rāmāyaṇam ||  
|| sundara kāṇḍam sargam 38 ||

|                                                                                                     |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| śrutvā tu vacanam tasya vāyusūnormahātmanaḥ  <br>uvācātmahitaṁ vākyam sītā surasutopamā             | 1  |
| tvām dṛṣṭvā priyavaktāraṁ samprahr̥ṣyāmi vānara  <br>ardhasañjātasasyeva vṛṣṭim prāpya vasundharā   | 2  |
| yathā taṁ puruṣavyāghraṁ gātraiḥ śokābhikarśitaiḥ  <br>saṁspr̥ṣeyaṁ sakāmāhaṁ tathā kuru dayāṁ mayi | 3  |
| abhijñānaṁ ca rāmasya dattaṁ harigaṇottama  <br>kṣiptāmīṣikāṁ kākasya kopādekākṣisātanīm            | 4  |
| manaḥśilāyāstikalo gaṇḍapārśve niveśitaḥ  <br>tvayā pranaṣṭe tilake taṁ kila smartumarhasi          | 5  |
| sa vīryavāṅkathaṁ sītāṁ hṛtāṁ samanumanyase  <br>vasantīm rakṣasāṁ madhye mahendravaruṇopama        | 6  |
| eṣa cūḍāmaṇirdivyo mayā suparirakṣitaḥ  <br>etaṁ dṛṣṭvā prahr̥ṣyāmi vyasane tvāmivānagha            | 7  |
| eṣa niryātitaḥ śrīmānmayā te vārisambhavaḥ  <br>ataḥ paraṁ na śakṣyāmi jīvitum śokalālasā           | 8  |
| asahyāni ca duḥkhāni vācaśca hṛdayacchidaḥ  <br>rākṣasīnāṁ sughorāṇāṁ tvatkr̥te marṣayāmyaham       | 9  |
| dhārayiṣyāmi māsāṁ tu jīvitaṁ śatrusūdana  <br>māsādūrdhvaṁ na jīviṣye tvayā hīnā nṛpātmaja         | 10 |
| ghoro rākṣasarājo'yaṁ dṛṣṭiśca na sukhā mayi  <br>tvām ca śrutvā vipadyantaṁ na jīveyamaham kṣaṇam  | 11 |
| vaidehyā vacanam śrutvā karuṇaṁ sāśrubhāṣitam  <br>athābravīnmahātejā hanumānmārutātmajaḥ           | 12 |
| tvacchokavimukho rāmo devi satyena te śape  <br>rāme śokābhībhūte tu lakṣmaṇaḥ paritapyate          | 13 |

|                                                                                                                                               |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| dr̥ṣṭā katham̐ cidbhavatī na kālāḥ pariśocitum  <br>imaṁ muhūrtaṁ duḥkhānāmantam̐ drakṣyasi bhāmini                                           | 14 |
| tāvubhau puruṣavyāghrau rājaputrāvaninditau  <br>tvaddarśanakṛtotsāhau laṅkāṁ bhasmīkariṣyataḥ                                                | 15 |
| hatvā tu samare krūraṁ rāvaṇam̐ saha bāndhavam  <br>rāghavau tvāṁ viśālākṣi svāṁ purīm prāpayiṣyataḥ                                          | 16 |
| yattu rāmo vijānīyādabhiññānamanindite  <br>prītisañjananam̐ tasya bhūyastvaṁ dātumarhasi                                                     | 17 |
| sābravīddattameveha mayābhijñānamuttamam  <br>etadeva hi rāmasya dr̥ṣṭvā matkeśabhūṣaṇam  <br>śraddheyam̐ hanumanvākyam̐ tava vīra bhaviṣyati | 18 |
| sa tam̐ maṇivaram̐ gr̥hya śrīmānplavagasattamaḥ  <br>praṇamya śīrasā devīm̐ gamanāyopacakrame                                                 | 19 |
| tamutpātakṛtotsāhamavekṣya haripuṅgavam  <br>vardhamānam̐ mahāvegamuvāca janakātmajā  <br>aśrupūrṇamukhī dīnā bāṣpagadgadayā girā             | 20 |
| hanūmansimhasaṅkāśau bhrātarau rāmalakṣmaṇau  <br>sugrīvam̐ ca sahāmātyam̐ sarvānbrūyā anāmayaṁ                                               | 21 |
| yathā ca sa mahābāhurumāṁ tārayati rāghavaḥ  <br>asmādduḥkhāmbusaṁrodhāttatsamādhātumarhasi                                                   | 22 |
| imaṁ ca tīvram̐ mama śokavegam̐<br>rakṣobhirebhiḥ paribhartsanam̐ ca  <br>brūyāstu rāmasya gataḥ samīpam̐<br>śivaśca te'dhvāstu haripravīra   | 23 |
| sa rājaputryā prativeditārthaḥ<br>kapiḥ kṛtārthaḥ parihṛṣṭacetāḥ  <br>tadalpaśeṣam̐ prasamīkṣya kāryam̐<br>dīṣam̐ hyudicīm̐ manasā jagāma     | 24 |

|| iti sundara kāṇḍam̐ sargam 38 ||